

són ells, són els estornells

Text i fotografies:
RICARD DEL RÍO

natura urbana

Dins l'ambient urbà, solem afirmar que els humans són els principals habitants. És veritat que els homes modifiquen, controlen i construeixen les ciutats; malgrat això, aquesta suposició és incorrecta si principal vol dir el més abundant, perquè, encara que no ho sembli, a les ciutats viuen més animals i fins i tot més plantes que no pas persones. Dins les cases, podem trobar plantes adaptades al medi urbà, sovint procedents de llocs llunyans i acostumades a l'ambient calorós i humit dels interiors. A l'exterior, els arbres dels carrers formen petites illes verdes enmig de l'asfalt i el ciment, que passen a formar part de l'ecosistema urbà. Pel que fa a la fauna, a més d'ocells engabiats, gats i gossos,

també hi ha altres espècies que habiten les ciutats. Els ocells urbans són variats com per exemple els falciots i les orenetes, que arriben a finals de la primavera i fan els nius en edificis vells; els coloms, que hi viuen tot l'any i poden arribar a ser una plaga si el seu nombre augmenta sense control. Als jardins i parcs trobem pardals, cueretes, garses, pit-roigs, merles..., és a dir, tota una sèrie d'aus que conviuen en aquest medi creat per l'home.

A més de tots aquests, hi ha uns ocells que es veuen fàcilment a les ciutats; i, al contrari dels altres que migren amb l'arribada del fred, aquests passen l'hivern molt a prop nostre.

Són ells, són els estornells.

4

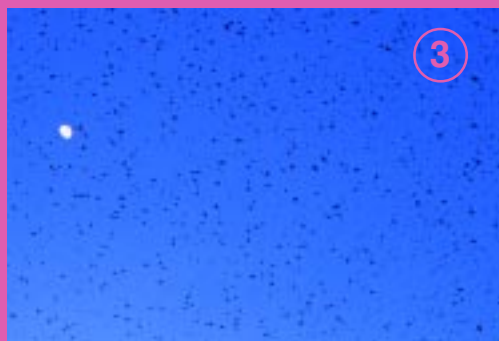
1,2,3,4 i 5. Les últimes llums de la tarda serveixen d'escenari al estol d'estornells. Amb les seves acrobàcies sincronitzades, no poden passar desapercebuts. 6 i 7. Els arbres de les ciutats situats en parcs o jardins serveixen de refugi als estornells. Passen les nits a les ciutats i, un any rere l'altre, utilitzen els mateixos llocs per descansar. 8. Un estornell descansa en aquesta teulada abans d'emprendre el vol.

2

3

5

Tres espècies diferents

Es coneixen tres espècies diferents d'estornells: L'estornell vulgar (*Sturnus vulgaris*), l'estornell negre (*Sturnus unicolor*) i l'estornell rosat (*Sturnus roseus*); aquest últim només es troba a l'Europa de l'est. En canvi, a Catalunya trobem els dos primers, el negre i el vulgar; sovint estan barrejats, i per tant costa una mica diferenciar ambdues espècies. El vulgar és d'un color marronós, mentre que el negre és més fosc.

on dormirem? A la ciutat

Els estornells (*Sturnus vulgaris*) arriben a les ciutats durant l'època hivernal, generalment de novembre a febrer, i sembla que s'hi senten molt còmodes. Passen el dia fora de la ciutat alimentant-se en zones agrícoles properes. El fet que s'alimentin d'olives, cucs de terra i insectes va fer que el 1970 aquest ocell fos declarat un enemic pels pagesos, i en molts llocs és considerat una plaga per a les oliveres. Malgrat tot, s'ha de tenir en compte que, a més d'olives, mengen petits invertebrats i així mantenen els conreus nets d'insectes. Cada dia, abans que es pongui els sol, tornen a

la ciutat per ajocar-se als arbres de jardins i parcs per passar-hi la nit. Aquesta tornada és tot un espectacle; tothom ha vist els grans estols d'estornells que sobrevolen les ciutats al capvespre. Milers d'aquests ocells ens sorprenen amb els seus vols acrobàtics sincronitzats, com si fossin conscients del públic que els contempla. Aquests grans estols es van concentrant als arbres i es preparen per dormir. Podem trobar ocells arribats de França, Alemanya, Rússia i altres països de l'est, que s'apleguen en aquests «dormitoris» fins a grups d'un milió i mig d'individus. Els grups es troben repartits per tot l'espai català, però sobretot a les grans ciutats com Barcelona, Tarragona, Lleida i Girona.

Durant la nit, el grup fa torns per dormir i sembla que es comuniquen entre si, tot fent un gran escàndol que dura fins que surt el sol. A les nits, els estornells viuen a les nostres ciutats, malgrat el soroll, la llum i l'aire contaminat, per alguna raó que no s'acaba de saber: potser la falta de depredadors o el fet que a les ciutats hi ha una temperatura lleugerament superior a les zones rurals.

